

Referat for Brugerrådsmøde 22. november 2022

Tema: Naturstyrelsens vision og dilemmaer i balancen mellem biodiversitet og friluftsliv

Deltagere:

Jørn Vinther Sørensen (Dansk Ornitologisk Forening) Aase Østergaard (DN)
Kristian Toulstrup (Danmarks Idrætsforbund) Søren Svennesen (LandboSyd)
Jens Hangaard Nielsen (Danmarks Jægerforbund) Kim Michaelsen (MBT)
Niels Kornum (BF) Finn Andersen (Supp./DGI)
Inge Gillesberg (NST SDJ) Kristina D. Bertram (NST SDJ)
Andreas M. Hansen (Skov- og naturteknikerelev/NST SDJ)

Afbud: Arne Bonde-Andersen (Friluftsrådet) Mona Lene Rasmussen (DGI)

Turen startede med en gåtur med udgangspunkt fra den offentlige p-plads ved Egetofte, Sønderskoven, Als med enkelte stop undervejs. Skovrider Inge Gillesberg fortalte om de dilemmaer Naturstyrelsen skal forholde sig til mellem flere forskellige brugergrupper f.eks. MBT piratspor, separering af brugergrupper i skoven/på naturarealer f.eks. ryttere, gående, cyklister m.m. Derudover drøftedes det, hvordan NST arbejder med hegnsætning (til afgræsning) af naturarealer, som vi gerne vil og skal holde lysåbent ift. stadig at tilgodese brugerne (friluftaktiviteter) af de samme arealer. Til sidst blev emnet brug og vedligeholdelse af etablerede publikumsanlæg berørt. Dette i forhold til, at det opleves, at ikke alle passer lige godt på de faciliteter, der stilles til rådighed i skovene til alles brug. Det gælder f.eks. hærværk og vandalisme. Det blev drøftet, hvordan vi kan undgå dette f.eks. med frivillige aftaler, presseomtale og dets lige. Brugerrådet kom også med en række input, som vil blive taget med i det videre arbejde. Herefter fortsatte mødet i Agernhuset (udendørs) ved Egetoftevej 4, 6400 Sønderborg.

Dagsorden:

1. Velkommen – Præsentationsrunde (herunder nyudpegninger og organisationer)
2. Overordnet præsentation af Naturstyrelsen Sønderjyllands Arbejdsprogram 2023
3. Status på større friluftsp projekter
  - ”Sov i shelter ved Naturstyrelsen” – Donation af A.P. Møller fonden til opsætning af 300 nye shelters på landsplan på Naturstyrelsens arealer.
  - ”Stedet Tæller X” – Et samarbejde ml. RealDania og Ny Carlsberg Fonden Ansøgning indsendt til nyt formidlingshus og opholdsareal ved Slivso, Hoptrup
4. Status på urørt skov – hvor langt er vi med planerne per juni 2023
5. Eventuelt.

1. Velkommen og kort præsentationsrunde

Alle deltagere præsenterede sig kort.

Nye deltagere i brugerrådet er: Niels Kornum, Botanisk Forening og Aase Østergaard, Dansk Naturfredningsforening. Mona Lene Larsen, DGI kunne desværre ikke deltage og suppleant Finn Andersen deltog i stedet, endelig kunne nyudpeget medlem for Friluftsrådet Lars Hornbek desværre ikke nå at deltage. Fra Naturstyrelsen Sønderjylland deltog ny skov- og naturteknikerelev Andreas M. Hansen. Andreas er startet i marts 2023 på sin uddannelse, som varer 3 år som både indbefatter en del praktisk arbejde og flere skoleophold.

2. Præsentation af Naturstyrelsen Sønderjyllands Arbejdsprogram 2023

Hvert år udarbejdes der et arbejdsprogram for de enkelte enheder ud fra både direktionens og departementets faglige prioriteter og målsætninger. Ud fra disse skal NST SDJ i 2023 arbejde med følgende hovedemner;

- **Øget skovrejsning** – afsøge nye muligheder for skovrejsning
- **Friluftsliv** – opdatering af udinaturen.dk/opsætning af nye shelters/digitale guides/Nat i Naturen
- **Klimainsats** – Det videre arbejder med klima-lavbundsprojekter (KLP)
- **Organisationsudvikling** – opdatering af ny hjemmeside/Opdatering af arealdata/interne fællesmøder (faglig og kollegial sparring)
- **Biodiversitet** – Urørt skov/§3-registreringer/N2000-planlægning
- **Andet** – Ejendomsvurderinger

Arbejdsprogrammet er ikke som sådan en del af den daglige drift, men er nye projekter/opfølgninger på eksisterende tværfaglige samarbejder og internt hos den enkelte enhed.

3. Status på større friluftsp projekter

Siden sidste møde er der ikke en ny status på de to større friluftsp projekter, som NST SDJ er med i.

NST SDJ afventer stadig om vi er gået med videre i RealDanias ”Stedet tæller” med Projektet ”Grænseløse horisonter – velkommen til Danmarks og Slivsøs fritidshus”, som indbefatter bedre formidling, adgang til oplevelser i området og bedre tilgængelighed. Se evt. mere her: <https://realdania.dk/projekter/stedet-taeller>. Projektet skal gennemføres i samarbejde med Haderslev Kommune og frivillige fra lokalområdet

De forventede 19 stk nye shelters; 17 små og 2 store (antal ikke helt på plads endnu), som vi har fået tildelt gennem Maersk fonden donation (16 mill. kr.) til fornyelse og opgradering af primitive lejrpladser på Naturstyrelsens arealer er vi i fuld gang med at indhente de nødvendige tilladelser, således vi kan komme i gang med opsætningerne.

4. Status på urørt skov per juni 2023

Høringen af forvaltningsplanerne for Augustenborg Skov, Søgård Skov samt Rise, Søst og Langbjerg Skov er slut. De kommentar/bemærkninger, hvor det var relevant er indarbejdet i forvaltningsplanerne. Ydermere er der lavet nye væsentlighedsvurderinger til planerne, som er afleveret i april 2023. Det betyder nu at vi forventer en endelig godkendelse før sommerferien 2023.

KRDUE udsender de 3 ovenstående nævnte forvaltningsplaner til brugerrådets medlemmer så snart disse er godkendte.

Derudover ligger der 8 planer som skal afleveres i næste runde til september 2023. Det drejer sig om; Gråstenskoven, Sønderhavskoven, Pamhule Skov (inkl. Elkær Dambrug), Varnæs Hoved og Avnbøl Sned, Helligsø, Nautrupgård Skov m.fl., Store Okseø, Skovene rundt om Sønderborg samt Skovene ved Broagerland m.fl. De fleste planer er allerede afleveret og pt arbejdes der på de to sidstnævnte. Forvaltningsplanen for Revsø Skov og Loft Skov skal afleveres til december 2023.

Som tidligere nævnt er brugerrådets medlemmer velkomne til, at komme med input til forvaltningsplanerne. Inputs vil blive taget med i overvejelserne omkring planlægning og udarbejdelse af forvaltningsplanerne. KRDUE vil udsende meddelelse når høringsportalen er åben.

Der kan ved interesse læses mere om urørt skov her:

<https://naturstyrelsen.dk/naturbeskyttelse/naturprojekter/uroert-skov/>

5. Evt.

Der blev spurgt ind til mulighed for at ligge bålbrænde/evt. toppe som er let tilgængelige ud diverse steder (hvor man ved folk kommer/relevante bålpladser). NST SDJ har svært ved at efterkomme dette. Erfaringen er, at folk enten ikke forstår at begrænse deres forbrug ellers bliver brændet stjålet. Et sted hvor det kan håndteres er i bålhytten på Nørskovgård, hvor der er oftere tilsyn.

Der følges op på den nye bookingportal for shelters – book.naturstyrelsen.dk grundet melding om udfald/svær at benytte.

NST SDJ skal have fokus på, at næste brugerrådsmøde kan få sammenfald med, at høringsportalen er åben for input til forvaltningsplanerne.

